

Landelijk Platform GGz

LPGGz

Aan de leden van de Vaste commissie voor VWS
van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Datum

28 november 2016

Contactpersoon

Linda van den Brink

Onderwerp:

Algemeen Overleg Maatschappelijke Opvang
op 30 november 2016

Bijlage(n)

Reactie op kamerbrief opvang en
beschermd wonen d.d. 5 juli 2016

Doorkiesnummer

Ons kenmerk

RIBW/labk/naem/193014/2016

Aan de leden van de Vaste commissie voor VWS,

Op 30 november 2016 spreekt u met staatssecretaris Van Rijn over beschermd wonen (BW) en maatschappelijke opvang (MO). Wij, de RIBW Alliantie, Federatie Opvang, GGZ Nederland en het Landelijk Platform GGz hebben kennis genomen van de brief 8 november jl. van staatssecretaris van Rijn (kenmerk 1020518-155325-DMO) aan de Kamer. De brief van de staatssecretaris is een reactie op de brief d.d. 1 september jl. van de RIBW Alliantie, Federatie Opvang, GGZ Nederland, VNG en het Landelijk Platform GGz op de voortgangsrapportage d.d. 5 juli jl. over BW en MO (kenmerk 981000-151990-DMO) van staatssecretaris Van Rijn.

De brief van staatssecretaris Van Rijn d.d. 8 november jl. geeft ons geenszins het vertrouwen dat de punten die wij in onze brief d.d. 1 september jl. hebben genoemd, worden opgepakt. Wij brengen deze brief, waarin we de verschillende randvoorwaarden benoemen, daarom nogmaals bij u onder de aandacht (zie bijlage) en benadrukken nogmaals dat het hier om een van de meest kwetsbare groepen in onze samenleving gaat. Juist deze mensen mogen niet van het kastje naar de muur gestuurd worden, zoals bij Geke wel het geval is (zie het artikel in Trouw van 27 november jl.)¹. Uit het artikel blijkt ook dat de landelijke toegang voor beschermd wonen nog niet goed geregeld is. Wij herkennen ons dus niet in het positieve beeld dat door de staatssecretaris geschetst wordt. Verder zien we niet terug dat het Rijk de noodzakelijke coördinerende rol pakt die onzes inziens nodig is om de beweging naar een inclusieve samenleving in gang te zetten.

Nieuw verdeelmodel beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Wij zien dat de aandacht van gemeenten en Rijk op dit moment gaat naar de herverdeling van de middelen. Een nieuw verdeelmodel waarin de bijna 1.8 miljard euro voor BW en MO in de Wmo van 43 naar 390 gemeenten gaat per 2020.

¹ [Artikel Trouw 'Geke's wanhopige gang door de psychiatrie'](#)

Het is onbekend of kleine gemeenten gereed zijn om op 1 januari 2020 dakloze mensen en mensen met ernstige psychiatrische aandoeningen op te vangen, een woning, inkomen en toeleiding naar werk te bieden.

Op dit moment zien we dat alle gemeenten worstelen om de huidige decentralisatie goed uit te voeren, zoals ook de Transitiecommissie Sociaal Domein constateert.

Gemeenten worden gehinderd door wetgeving die voor ggz- en opvangcliënten niet (goed) werkt, zoals de Participatiewet, de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening, de Rijks incassoregels, de afbakening Wmo-Zvw en de Wmo-Wlz.

De 43 centrumgemeenten hebben, relatief gesproken, de meeste kennis en daadkracht op het terrein van BW en MO. En zelfs dan zien we dat zij moeite hebben om de problemen op te lossen, mede doordat randvoorwaarden, zoals passende en betaalbare woningen, nog niet op orde zijn.

Wij pleiten dan ook voor degelijk onderzoek naar een verdeelmodel, op basis van de noodzakelijke gegevens zoals de commissie Dannenberg die ook noemt. Fasering in de besluitvorming hierover is nodig om wethouders in de gelegenheid te stellen de gevolgen van een herverdeling in te schatten en maatregelen te nemen om te zorgen dat burgers niet tussen wal en schip komen. Een overgangperiode van het historische naar een objectief verdeelmodel is noodzakelijk om afbraak van bestaande schaarse voorzieningen voor BW en MO en ook landelijk gespecialiseerde voorzieningen te voorkomen. Een bandbreedte voor op- en afbouw van middelen per gemeente zou tot de uitgangspunten van een overgangperiode moeten behoren.

Geen aandacht voor randvoorwaarden

Wij maken ons grote zorgen over de voortgang van de implementatie van de randvoorwaarden die nodig zijn om de visie van de commissie Toekomst beschermd wonen en opvang, te weten een inclusieve samenleving, te realiseren. Om de randvoorwaarden te realiseren, is een meerjarig nationaal programma beschermd wonen en opvang nodig met een coördinerende rol voor het Rijk en de VNG.

Meerjarig nationaal programma beschermd wonen en opvang noodzakelijk

We hebben een gezamenlijke opdracht: een inclusieve samenleving waar ook burgers met een psychische kwetsbaarheid of meervoudige problematiek naar vermogen mee kunnen doen. Burgers wonen waar mogelijk zelfstandig thuis en ontvangen wanneer nodig begeleiding, ondersteuning en behandeling op maat in hun eigen leefomgeving.

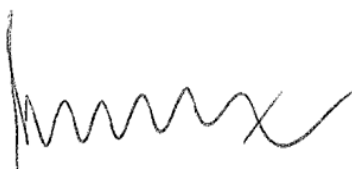
Om dit te bereiken is een integrale samenhangende, inhoudelijke agenda nodig. Wij onderschrijven het advies van de Transitie Commissie Sociaal Domein om de gezamenlijke verantwoordelijkheid en de integrale samenhangende inhoudelijke agenda te verankeren in een landelijk meerjarig programma sociaal domein.

Wij stellen voor, als voorloper op en onderdeel van het landelijk meerjarig programma sociaal domein, een meerjarenprogramma voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang in te richten. In het programma dienen beide bewindslieden van het ministerie van VWS, maar ook collega's van de ministeries van SZW, V&J en BZK betrokken te worden. Het integrale en inhoudelijke meerjarenplan gaat uit van de gezamenlijke opdracht en de randvoorwaarden zoals benoemd door de commissie toekomst beschermd wonen en maatschappelijke opvang en moet een gezamenlijk kader bieden, waarbinnen regionale partijen hun eigen afspraken kunnen maken. Het is hierbij van essentieel belang dat het Rijk meer concrete stappen neemt en stuurt (o.a. via monitoring) op deze regionale aanpak door middel van streefcijfers en minimumprestaties. Het cliënt- en familieperspectief dient daarin leidend te zijn, want alleen vanuit dit perspectief kunnen verbindingen gelegd worden tussen diverse domeinen en belangen.

Kan de staatssecretaris toezeggen dat op korte termijn een landelijk meerjarenprogramma voor beschermd wonen en opvang (als pijler binnen het landelijk meerjarig programma sociaal domein) wordt ingericht waarin het Rijk vanuit een landelijk integraal plan de coördinatie neemt en stuurt op een regionale aanpak door middel van streefcijfers en minimumprestaties?

Wij vertrouwen erop dat u onze zorgen en onze oplossingsrichtingen kenbaar maakt bij de staatssecretaris. Rest ons u een constructief overleg toe te wensen.

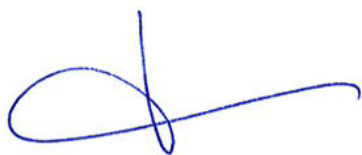
Met vriendelijke groet,

A.P.B.M. van Tuijn
voorzitter RIBW Alliantie

drs. J.P. Laurier
voorzitter Federatie Opvang

mevrouw J. van den Hoek
waarnemend directeur GGZ Nederland

mevrouw drs. M.J. ter Avest
directeur LPGGZ